

TOIMINTAVARMUUDEN JA JATKUVUUDEN HALLINTA

TOIMIALUEEN SELONTEKO 2024 JA SUUNNITELMA 2025

Selonteossa arvioidaan eri osa-alueita liittyen sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä turvallisuusjohtamiseen.

Selonteon avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Tarkoituksena on arvion kautta tunnistaa keskeisiä kehittämiskohteita liittyen erilaisiin valvonta- ja toimintatapamenettelyihin.

1. JOHTAMINEN, PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTAKULTTUURI						
➤ Johto ja esihenkilöt huolehtivat sisäisen valvonnan toteuttamisesta ➤ Toimialueen johtaminen tukee läpinäkyvyyttä päätöksenteossa ja rakenteet tukevat sisäistä valvontaa ➤ Hyvä hallintotapa on toteutunut organisaation toiminnassa ja päätöksenteossa (Toimialueen rakenne, toimivalta ja vastuut on määritelty asianmukaisesti, Toimintaa ohjaavat säännöt, ohjeet ja päätökset ovat ajan tasalla) ➤ Työyhteisö kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille nostamiseen						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☒ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
Edellinen arvio: 3 SELONTEKO JA PERUSTELUT: ✓ Hallintosäännön päivytystarpeet tunnistettu, muutoksia toteutuksessa ✓ Sisäisen tarkastuksen osoittamia toimia ja niiden seuranta on tarkasteltu sisäisesti, mutta systemaattisuus puuttuu toimien käytäntöön viemisessä ✓ Esihenkilötasolla ei ole välttämättä selkeää käsitystä siitä, miten sisäisen valvonnan toimia tulisi edistää osana perustyötä (hallintosäännön ja muiden ohjeiden tuntemus) ✓ Toimivaltakysymykset ja vastuut sisäisen valvonnan osalta eivät ole selkeästi määritelty ✓ Vahvuutena on, että työyhteisö kannustaa keskusteluun havaittuja epäkohtia ja kulttuuri on kehittymismyönteinen						

2. RISKIENHALLINTA						
➤ Riskienhallinnan vastuut ja tehtävät ovat selkeitä. ➤ Riskien tunnistaminen, hallintatoimien määrittely, vastuuttaminen ja raportointi on toteutunut toimialueelle keskeisillä osa-alueilla. ➤ Riskienhallinta on toteutunut osana talouden ja toiminnan suunnittelua sekä seuranta.						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☒ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
Edellinen arvio: 3 SELONTEKO JA PERUSTELUT: ✓ Operatiivisia riskejä varten (esim. palkanmaksu, tietosuojat) on määritelty hallintatoimia ja valmiussuunnitelmia ✓ Kuntatasoista ohjausta voisi vahvistaa esim. turvallisuusryhmän toimesta ✓ Kuntatasoisen riskienhallinnan vastuut on huomioitu esim. henkilöstöpalveluissa						

- ✓ Riskienhallinnan prosessi voisi olla enemmän ennakoiva ja seuranta toimialuetasolla rutinoituneempi
- ✓ Riskienhallinta palvelualueilla ei ole selkeä prosessi, toimintatavat oman ja toisten yksiköiden osalta eivät ole selkeitä
- ✓ Esihenkilöiden perehdyttämisessä tulisi varmistaa aikaisempaa paremmin myös riskienhallinnan näkökulma
- ✓ Huomioidaan päätöksenteon vaikutustenarviointi ja riskienhallinta
- ✓ Vahvuutena nähdään, että riskienhallinta näkyy mm. projektinhallinnan ja tietosuojan vaikutusten arviointien myötä hyvinä käytänteinä

3. TOIMIVALTA JA VALVONTATOIMENPITEET

- Tietojärjestelmissä on työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet
- Toimivalta ja hyväksymisoikeudet on eriytetty asianmukaisesti ja sijaisjärjestelyt ovat ajan tasalla
- Toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltaa on noudatettu niin päätöksenteossa ja taloudessa
- Sisäisen tarkastuksen osoittamat toimenpiteet on toimeenpanttu
- Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja henkilöstön havainnot on käsitelty ja niiden perusteella on ryhdytty tarvittaviin toimenpiteisiin
- Avustuskohteisiin on kohdistettu ohjeidenmukaiset valvontatoimenpiteet

Ei ole toteutunut	☐ 1	☒ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
-------------------	----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------

Edellinen arvio: 3

SELONTEKO JA PERUSTELUT:

- ✓ Manuaalinen käyttöoikeuksien hallinta on altis virheille
- ✓ Käyttöoikeushallintaa ei ole tarkastettu, perustamisen jälkeen tietoja ei erillisissä järjestelmissä päivitetä (huom! osa isoista järjestelmistä on AD integroitu)
- ✓ Hallintosääntöön nojaavan päätöksenteon osalta on havaittu, että osaamista/tietoisuutta pitäisi kasvattaa
- ✓ Sisäisen tarkastuksen kehittämistoimenpiteistä ei ole jaettua tilannekuvaa ja ne saattavat jäädä kertaluonteisiksi
- ✓ Avustusten kohdistamisen kriteerit/myöntämisen prosessi on epäselvää tai tietoa ei ole jaettu
- ✓ Hankinnoissa päätöksenteon prosessissa ei ole vaarallisen työn yhdistelmää poissuljettu ja tulee tarkastaa
- ✓ Hankintojen päätöksenteon tarkastaminen tehtävä osana hallintosäännön päivitystä

4. TIETO JA VIESTINTÄ

- Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot toiminnan häiriöttömyydestä, tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan lainmukaisuudesta ja riskienhallinnasta.
- Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa
- Poikkeustilanteissa on käytettävissä selkeät viestintäohjeet

Ei ole toteutunut	☐ 1	☒ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
-------------------	----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------

Edellinen arvio: 3

SELONTEKO JA PERUSTELUT:

- ✓ Toiminnan ja talouden viestinnässä on ollut puutteita tiedon tuottamisessa (järjestelmä uudistus)
- ✓ Tiedottamiselle on säännölliset rakenteet
- ✓ Viestinnän kehittämiseksi on tunnistettu kehittämiskohteita, yhteiset toimintatavat ovat tärkeitä

- ✓ Esihenkilötasolla tiedon saanti jää liikaa oman perehtymisen varaan, eivätkä näy riittävällä tavalla lähdejärjestelmissä
- ✓ Poikkeus/häiriötilanteiden viestintäohjeet löytyvät henkilöstöpalveluissa, mutta ICT tai talouspalvelujen puolella ei ole ohjetta - vaan toimintakulttuuri tuottaa viestinnän

5. HANKINNAT, OMAISUUS JA SOPIMUKSET

- Toimialueen hankinnat on järjestetty tehokkaasti ja hankintatarpeet on ennakoitu
- Toimialueen sopimushallinta on järjestetty asianmukaisesti, sopimushallinnan ohjeiden mukaisesti ja sopimusten yhteyshenkilöiden tiedot ovat ajan tasalla
- Sopimusten toteutumista valvotaan ja niitä noudatetaan
- Varautumisen näkökulma on huomioitu hankinnoissa ja sopimuksissa
- Toimialueen omaisuudesta on huolehdittu ja vastuut omaisuuden osalta ovat selkeät

Ei ole toteutunut	☐ 1	☒ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
-------------------	----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------

Edellinen arvio: 2

SELONTEKO JA PERUSTELUT:

- ✓ Hankintapalveluista saa tarvittaessa tukea, hankintoja suunnitellaan toimialueella
- ✓ Hankintojen/sopimusten valvonta on pistemäistä ja kaipa järjestelmällisyyttä
- ✓ Omavalvonta ja seuranta on puutteellista, sopimuksissa esim. vastuuhenkilötieto ei ole ajan tasalla
- ✓ Sopimusten arkistointi ei ole toteutunut olemassa oleviin järjestelmiin
- ✓ Hankintaprosessi ja sopimushallinnan prosessi ei ole riittävästi tunnettu
- ✓ Omaisuudenhallinnassa on puutteita ja työ jää liikaa esihenkilöiden vastuulle
- ✓ Tietoturva/tietosuojanäkökulmiin varautuminen ei ole sopimuksissa riittävällä tavalla varmistettu - tietosuojaliitteissä on päivitystarve (esim. vastuiden rajat)

6. EETTISET MENETTELYTAVAT

- Toimialueella noudatetaan ohjeistusta ulkopuolisen tarjotessa lahjaan tai lahjaan verrattavaa hyödykettä
- Toimintaohjeet ovat selkeät väärinkäytösepäilyissä
- Esteellisyytilanteet ennakoitaan ja tunnistetaan esim. päätöksenteossa
- Sivutoimien vaikutukset on tunnistettu toiminnalle

Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☒ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
-------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Edellinen arvio: 4

SELONTEKO JA PERUSTELUT:

- ✓ Sivutoimiluvat ja ilmoitukset kulkevat henkilöstöjohtajan kautta, mutta toimintatapaa on syytä arvioida
- ✓ Ohje liikelahjojen ja etujen vastaanottamisesta on olemassa
- ✓ Palveluntuottajien yhteistyössä huomioidaan kilpailutustilanteet ja mahdollinen etu
- ✓ Päätöksenteossa on huomioitu esteellisyysskysymykset
- ✓ Hankinnoissa pitäisi huomioida markkinoilla toimimisen eettisyys, sisäisten tapahtumien järjestämisen eettisten ohjeiden päivitys tarpeen
- ✓ Ohjeiden viestintä ei ole ollut riittävän aktiivista

7. TURVALLISUUSJOHTAMINEN						
➤ Turvallisuusjohtaminen on osa organisaation strategista suunnittelua ja päätöksentekoa. ➤ Erilaiset uhat ja niiden vaikutukset toimintaan on huomioitu, kriittiset toiminnot on tunnistettu. ➤ Toimialueella on selkeät ja ymmärrettävät varautumissuunnitelmat, jotka koskevat erilaisia skenaarioita ➤ Resursseja kohdennetaan turvallisuuteen ja turvallisuustoimenpiteisiin ➤ Turvallisuus ja henkilöstöjohtaminen ovat kytköksissä: Henkilöstön koulutus, tietoisuus ja osallistuminen turvallisuuskysymyksiin toteutuu ➤ Jatkuvuudenhallinta on osa henkilöstön koulutusta ➤ Jatkuvuudenhallintatoimenpiteiden tehokkuutta seurataan ja arvioidaan sekä päivitetään aina tarvittaessa						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☒ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
Edellinen taso: 3 SELONTEKO JA PERUSTELUT: ✓ Toimialueetasolla ja kuntatasolla turvallisuusjohtaminen toteutuu eritasoisesti - kehittäminen toimialueella tehtävän työn ja kuntatasoisen työn yhteydestä on tarpeen ✓ Työturvallisuusjohtaminen (henkilöstöpalvelut) on hyvällä tasolla (?) ✓ Toimialueen varautumissuunnitelmat tulee saattaa ajan tasalle ja tulisi läpikäydä ✓ Kunnan varautumissuunnitelmia ei tunneta riittävästi palvelualueilla ✓ Poikkeustilanteiden toimintamalleja tulisi vielä määritellä ja vahvistaa niiden viestintää ✓ Henkilöstön osallistuminen tietoturva-koulutuksiin varmistettava ✓ Turvallisuustoimintaan kohdennetaan jonkin verran resursseja ✓ Henkilöstölle ei ole kuluneen vuoden aikana ollut tarjolla koulutuksia ✓ Yleisen turvallisuustilanteen heikentymisen vuoksi toimenpiteissä ollaan jääty kauemmas hallitusta tasosta						

Viimeisessä osassa toimialue tekee yhteenvedon edellä mainituista kokonaisuutena. Kokonaisarvion lisäksi määritellään kehitettävät osa-alueet, joihin tullaan kohdistamaan kehittämistoimenpiteitä toimintavarmuuden ja jatkuvuuden hallinnan turvaamiseksi.

KOKONAISARVIO & SUUNNITELMA TOIMINTAVARMUUDEN JA JATKUVUUDEN HALLINNASTA						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☒ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
Edellinen taso: 3 SUUNNITELMA 2025 - KEHITETTÄVÄT JA MUUTEN HUOMIOITAVAT OSA-ALUEET: ✓ Hallintosäännön teknisiä korjauksia tehty mutta kokonaisuuden päivittämistä (ml. toimintaa ohjaavat toimintasäännöt) edistettävä edelleen ✓ Käyttövaltuushallinta, kehittämistoimia jatketaan ✓ Riskienhallinnan seuranta ja ennakointi, toimialueetasoista työtä/tiedolla johtamista vahvistettava ✓ Sisäisten tarkastusten seuranta ja johtaminen huomioidaan osana toimialueen riskienhallintaa ✓ Kuntatasoisen turvallisuusjohtamisen kokonaisuus vaatii vielä kehittämistä ja sen yhteys toimialueen turvallisuustyöhön ei ole vielä toteutunut ✓ Toimialueen valmius- ja varautumissuunnitelmien päivittäminen ja niistä viestintä ✓ Sopimushallinnan ja hankintojen kehittämistoimet (toimintatapojen tarkistaminen ja asianhallinnan järjestelmän uudistuksen hyötyjen tavoittelu) ✓ Toiminnan ja talouden suunnittelu-/seurantaprosessin osalta on tarve tehdä laaja tarkastelu ja johdonmukaistaa dokumentaation tietosisältö, valmistelu ja päätöksenteon vaiheet						

--

Selonteko/suunnitelma on käsitelty toimialueen johtoryhmässä 11.12 ja 18.12.2024 sekä viedään tiedoksi vastuulliselle toimielimelle.